

Cena numeru 3 centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:

Miesięcznie w Krakowie (zab dostawa do domu) K 1.50 na prowincyi z przesyłką pocztową K 1.60 Pnumerata za granicę: msk. 1.50, frk. 2.—, rb. 1.—

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencjach piśm i na wszystkich dworcach kolej.

„NOWINY”
DZIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA

Wziera peltis 16 hal, na każdy następny rok po 12 hal... Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna 2... Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencya Sokolowskiego, Pasaż Hausmana 2.

Redakcyja i Administracyja „Nowin”: Kraków, ulica Wiślna 1. 2. Telefona 840. Ekspedycoys „Nowin”: ulica Wiślna 2.

REDAKTOR NACZELNY LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcyja (Telefon Nr. 340) od godziny 9 rano do 6 wieczorem w biurze ulicy Wiślna 2. Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 4-tej. Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyl

Przesilenie na Węgrzech.

Hr. Khuen-Hedervary zjawil się wczoraj w Sejmie węgierskim, zawiadomił posłów o swej tymnaji i prosił, aby aż do czasu utworzenia nowego rządu Izba odroczyła swoje obrady.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa nowego prazsamu gabinetu węgierskiego zostanie Władysław Lukács, dotychczasowy minister skarbu.

Dr Lukács jako szef nowego rządu będzie miał za zadanie przeprowadzić prowizoryczna uregulowanie ustawy wojskowej — i przeprowadzić ostatecznie demokratyczną reformę wyborczą.

Satnacys jest jednak nie wyjaśniona. Obok Lukácsa wymieniany jako przyszłego premiera także Langa, serdecznego przyjaciela Khuena.

Odkrycie bieguna południowego.

Anglia czy Norwegia? — Scott czy Amundsen? — Ekspedycyjo do Bieguna, ich historia i znalezienia.

Dzień 7 marca 1911 będzie po wieczne czasy datą historyczną pierwszorzędnej znaczenia, obchodzoną przez wszystkie narody. Tego bowiem dnia rozstrzygnięto wreszcie zagadkę bieguna południowego, tego krainowego punktu ziemi, gdzie się schodzą wszystkie południki, a gdzie — w pojęciu matematycznym — znajduje się oś, około której ziemia się obraca.

Na razie brak bliższych szczegółów, tak że nie wiadomo, który z nich rzeczywiście pierwszy dotarł do bieguna południowego. Tak Scott jak i Amundsen wyruszyli równocześnie w lecie r. 1910 na wyprawę do bieguna południowego, obaj są doświadczeniymi podróżnikami, obaj otoczeni są grupami odważnych badaczy, oficerów i marynarzy, którzy postanowili za wszelką cenę dotrzeć do bieguna, obaj przez dwie i pół z rądn przebywali wśród lodowców i straszliwego klimatu podbieguno.

Chrystyania. Dzienniki otrzymały telegram, nadany 7 go bm. o godz. 3 min. 40 rano w Hobart w Australii, tej treści, że Amundsen dotarł do bieguna południowego między 14 a 17 grudnia z r.

twierdzeniem wiadomości o dotarciu do bieguna południowego.

Chrystyania. Król, rząd i Tow. geograficzne wysłali do Amundsenowi depesze z życzeniami. Król zezwolił, aby w nawiązaniu nowych ziem użyto imienia królowej i Amundsen. Na gieldzia wzniesiono entuzjastyczne okrzyki na cześć Amundsen. Miasto przybrało chorągiewkami.

Chrystyania. Na wczorajszym posiedzeniu stortingu prezydent doniósł o pomyślnym rezultacie ekspedycyi Amundsen, podnosząc, że przysporzył on Norwegii chwaly. Prezydent prosił wreszcie o upoważnienie do wysłania depeszy gratulacyjnej do Amundsen.

Hobart. Amundsen sam jeden wysiadł na ląd. Oświadczył on, że jest zadowolony z ekspedycyi; zresztą nie chciał niczego więcej powiedzieć. Z załogi okrętu „Fram” nikt nie wysiadł na ląd. Amundsen pozostał przez kilka dni w Hobart, poczem po kilku wykładach w Australii uda się do Europy przez Buenos Aires, przyładek Horn i zatokę Beringa.

Kapitan Roald Amundsen, „rodzony w Borje w Norwegii, kończy obecnie 40-ty rok życia. Jest on wypróbowanym podróżnikiem podbiegunowym. W latach 1897—1899 był pierwszym oficerem na statku „Belgica”, który z pierwszemu rządowi belgijskiemu wyruszył celem odkrycia bieguna południowego. W dwa lata później kupił mały okręt żaglowy „Gjøa”, na którym dokonał niesłychanie ważnego odkrycia: oto w r. 1903 oddał mu się w zupełności odkrycie północne wybrzeża północnej Ameryki. W r. 1910 wyruszył Amundsen na słynnym okręcie „Fram”, który służył także Nansenowi, w okolicy bieguna południowego. W lutym tegoż roku dotarł ekspedycyjo do północnego morza lodowego, gdzie opuszczono okręt i dalszej podróży dokonywano na saniech. Przez blisko dwa lata nie było prawie żadnych wieści o Amundsenie, lecz powszechnie wierzono, że odszedł pełny sukces, gdyż wyprawa była wyposażona w najnowsze środki badawcze.

Podczas gdy wyprawa Amundsen była przedsięwzięciem czysto prywatnym, była równocześnie ekspedycyjo angielskiego kapitana Scotta przedsięwzięciem na pół rządowem. Wyruszył on 1 czerwca 1910 na okręcie „Terra nova”, a rząd przeznaczył na cele wyprawy 12,000 funtów sterlingów (około 250,000 k.). Obecnie nadchodzi wiadomość, że kapitan Scott także dotarł do bieguna południowego.

Ronikier chciał uciec!

Urzedowy „Warszawski Dziennik” otrzymał od inspektora warszawskich więzień pismo, w którym podaje, że: Ronikier w więzieniu podlega bardzo ścisłej kontroli wobec bardzo wyrażnych z jego strony przygotowań do ucieczki, które zamierzał dokonać w razie zaszczędanego wyroku. — Oto przy dokładnej rewizyi celi, w której przebywał Ronikier, pod podłoga znaleziono nabity rewalwer z zapasem naboju, dwa klucze od celi i cały zbiór piątek do przecinania krat. — Przy obejrzaniu drzwi celi odkryto bardzo skomplikowane przygotowania, które pozwalały na otwarcie celi zewnątrz w każdej chwili.

Jest to wieści drug! w wypadku adaremnienia i zamiarów ucieczki Ronikiera z więzienia.

Awantury sufrażystek.

Z Londynu donoszą: Wytrwałoci i odważni awanturzystki nie brak panom i panom sufrażystkom, wśród których wiele jest samotnych. I w więzieniu nie zanichaly awantur. Obędaj te sufrażystki, które nie zostały jeszcze przed sąd, odwiadają, że nie stanowią korzystać z wolności przez skłonięci kanczy. Umieszono je w więzieniu Holloway Goal. W ten sposób tego samego więźnia znajdują się sąsiedkami sufrażystki, pomiędzy nimi pani Pankhurst. Wszystkie dopuszczają się w więzieniu biesiecznych awantur. Najpierw na spacerze w ogrodzie zgromadziły zgromadzenie. Ponieważ pani Pankhurst nie pozwoliwo wyjść na spacer, krzyczały: „Gdzie nasza przywódczyni!” a następnie śpiewały chórem maryjańską, siląc się

Umiarajęco „uzdrowione” polity. (Patrz artykuł).

na fałszywe głosy. Gdy wrócić do cel, odważył się straszliwe krzyki, które niecały się, gdy wojeownik sufrażystki zachrypli. Wtedy jedna z nich sędzia trzewki i obcasem stukła grubą sztyb w celi. Było to hasłem do powszechnego tłuczenia sztyb. Potem nastąpiło gruntowne nissenczenie wszystkich sprzętów w celach.

Jak wiadome, sąd wydał polecenie, żeby pannę Pankhurst uwieziono w lożysko list gończy. Policyja otoczyła kordonem kompleksa budynków Clementa ten, gdzie sądzono, że przebywa panna Pankhurst, czekając

na jej pojawienie się na ulicy. Do domu nie wolno policyi wkroczyć. Ale, jak słychać, miss Pankhurst tam nie było. Stękała, że uciekła do Francji.

Suфраżystki mają w swej kasie przeszło 100.000 funtów sterlingów.

Zona Asquitha trzymała w ostatech dalsze szereg listów anonimowych, w których grozi jej i jej dzieciom ostrzelem. Pani Asquith z postątką listy te ignorowała, ten jednak szacyna się powoznie obawiać, ponieważ w wielu domach szasy istotnie wypadki otrucia.

Publiczność szacyna się coraz bardziej sprzeciw sufrażystkom, a zwłaszcza studentom, którzy placą im różne figle. Wczoraj wieczorem około 100 studentów, przebrawszy się na kobiety, wdarli na zgromadzenie sufrażystek. Tu dopiero okazało się, że są to przebrani student, którzy zgromadzenie rozbili i ośmieszli.

Strejk węglarzy prawie w całej Europie.

Bezrobocie powszechne w Anglii. Londyn. Dotąd panował wśród strejkujących spokój. W ostatnich dniach górnicy w Walii do pacęli się rozruchów i nadużyć. Wykoleło wojsko. Górnicy grożą jednak, że jeśli wojsko wkroczy do dystryktów objętych strejkami, to wybuchną strejki generalny we wszystkich gałęziach przemysłu.

W Westfalli nie będzie strejku. Bohum. Komitet wykonawczy 3 Związków górniczych naradził się nad sprawą, czy ma być rozpoczęty strejk. Uchwala zapadnie na zgromadzeniu publicznem w niedzielę 10 b. m. Związek robotników węglowych oświadczył się obecnie przeciw strejkowi i wezwał członków swych, by nie brali w nim udziału.

Ruch strejkowy na Śląsku Górnym.

Wrocław. Na całym Górnym Śląsku objawia się ruch strejkowy. Organizacyjo górnicze wszyskie kłie t. j. polskie, chrześcijańskie i katolickie i socyalno-demokratyczna, zażądały wspólnie od gwarantów podwyższenia płac o 15 proc. i grożą strejkami.

Jeneralny strejk jednoludowy we Francyi.

Lens. Komitet wykonawczy związku robotników górniczych wysłaował do syndykatów manifest wzywający robotników, aby w dniu 11 marca wstrzymali się od pracy. Lenz się powródził do strejku w dniu 12 marca. Ten jednoludowy strejk, podnosi manifest, ma przypomnieć władzom względnie żądań robotników. Paryż. Z Lens donoszą, że Związek górniczy wezwał do strejku w dniu 11 b. m. i oświadczył, iż należy się domagać podwyższenia emerytur robotników na 750 fr. i przyznania emerytur po 25-letniej pracy, a po dojeściu do 50 roku życia.

Wasze zdrowie odzyskacie! Osłabienie wasze i boleści znikną, Wasze oczy, nerwy, muszkuły, ścięgna będą silne sen zdrowy, ogólny Wasz stan zdrowia znowu się polepszy, gdy użycie prawdziwego Fluidu Fellerera z marką „Elsafluid”. postuchajcie naszej rady i sprubojcie zamawiać za 5 koron franco. Wytwórca jest tylko aptekarz E. V. Feller, w Stubiicy, Elsaplatz Nr. 260 Kroacoya.

Advertisement for Jozef Weksler in Krakow. Text: Na wszystkich dworach, w szanownych i krzywkich znajduje się gramofony i krytyków znajduje się najlepszy w świecie... WE LWOWIE JOZEF WEKSLER w Krakowie Grodzka 71. Tel. 1241.

